

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSAG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA

Előfizetési ár:
Égész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyed
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Andrássy Gyula és a függetlenségi párt.

A munhapártot s azokat a bécsi köröket, akiknek elsőrendű érdekük, hogy a mostani kormányzati rendszer nálunk fennmaradjon s hogy a munkapárt legyen az egyetlen 67-es párt a magyar parlamentben, nem illet fogja el, amióta látják, hogy Andrássy pártalakítási kísérlete sikerrel fog jární és hogy még a mai parlamenti többségben is nagyon sokan vannak, akiket a rokonszenv s a politikai együttérzés ezer szála fűz Andrássy Gyulához. A kormány és mindazok, akik Tiszának szolgálatot akarnak tenni, eleinte Andrássy hatvanhetes politikáját igyekeztek diskreditálni s a hatvanhetes politika elárulásának akarták feltüntetni vállalkozását. Nem győzték a siránkozást afölött, hogy Andrássy éket akar verni abba a pártba, mely tulajdonképpen a hatvanhetes politika koncentrációjából jött létre s erről a pontról akarták intézni a támadásait Andrássy ellen, hogy ezzel tántorítsák el azokat, akiket lehet, a csatlakozástól s hogy így egész vállalkozását meghusítsák vagy legalább is megnehezítsék.

Arra számítottak, hogy ha egyebet nem is tudnak elérni, csak azt, hogy Andrássy a mai képviselő közl mindössze néhány emberrel tudja pártját megalkotani, ez már egymagában is kudarcot jelent, hisz Andrássy egy törpe párt élén nem jelent annyit, mint jelentett teljesen párt nélkül, abban a spléndid izolációban, amelybe az alkotmánypárt fölözslása után jutott. Nem tartjuk ugyan hivatásunknak azt, hogy Andrássy érzelmeit és politikáját a munkapárti támadásokkal szemben védelmezzük, de rá akarunk mutatni arra, hogy Andrássy volt az aki éppen a hatvanhetes politika érdekében 1910-ben pártját fölözslatta s hiveit a munkapárt-hoz való csatlakozásra bírta. Arra tehát, ha most a munkapárt ellen dolgozik, más magyarázatot nem lehet találni, mint azt, hogy a munkapárt hagyta cserben a becsületes hatvanhetes politikát.

A kormány azonban nem elégedett meg azzal, hogy Andrássy

syt a munkapárttól akarta elzárni, teljesen izolálni akarta a függetlenségi párt felől is s azért a lapjaiban s a vele összeköttetésben álló bécsi lapokban az egész sajtózenekar minden sipján, dobján és trombitáján azt hirdette, hogy Andrássy pártalakítása tulajdonképpen a függetlenségi párt ellen irányul, az ellenzék egységét bontja meg, tehát az egész ellenzéki akció gyöngülésére fog vezetni. Egyrészt el akarta hitetni, hogy Andrássy a függetlenségi párttól fog elcsalni hiveket, másrészt azt, hogy Andrássy pártalakítása annak a dokumentuma, hogy a nép széles rétegeiben a függetlenségi párt kezd a talajt a lábai alól elveszíteni s hogy tulajdonképpen a hatvanhetes politika fog erősödni azzal ha a munkapárt mellett egy „parallel hatvanhetes párt” is alakul.

Nyilvánvaló, hogy a kormánynak és sajtójának egyik érvelése sem állhat helyt. Andrássy pártalakítása nem jelentheti és nem is akarja annak a politikának az erősödését jelenteni, amelynek megtestesítője a mai munkapárt. De Andrássy pártalakítása nem jelent szakadást a szövetkezett ellenzék soraiban sem, tehát nem fogja az ellenzéki hadállás gyöngülését sem előidézni.

Rá kell mutatnunk arra, hogy éppen a függetlenségi párt vezetéi voltak azok, akik legelőször és a legerősebb érvekkel kardoskodtak annak szüksége mellett, hogy Andrássy pártot alakítsanak. Ebben az a meggyőződés vezette őket, hogy egy egységes függetlenségi párt s egységes hatvanhetes ellenzéki párt, mely minden felvetődő és aktuális kérdésben megállapodást létesít egymással s mely a célokra, az eszközökre, a harcmodorra, a taktikára nézve esetről-esetre megállapodik és megegyezik, sokkal koncentráltabb támadást tud a kormány roskadozó bástyái ellen intézni, mint egy pártkonglomerátum, melyben egy csatasorban küzdenek a függetlenségi pártiak, szervezetlen hatvanhetesekkel. Nem lehet feltételezni olyan okos, tapasztalt, higgadt politikusról, mint

Apponyi Albert, — a függetlenségi párt többi vezető politikusát ezuttal nem emlíjük — hogy eleve ne lett volna tisztában azzal, minő hatása lesz Andrássy pártalakításának a függetlenségi párt s hogy erről a munkapárti sajtónak kellene őt felvilágosítania. Híszmár hónapokkal ezelőtt, mikor az egész terv még csak embrióállapotban volt, már teljes megegyezésben volt Andrássy és a függetlenségi párt vezetéi közt, minden kétely, minden esetleges nézeteltérés már akkor ellettszultva, minden kapcsolat, amely a függetlenségi pártot a kormány ellen folytatandó harcban a megszületendő Andrássy párttal egybefűzi, már akkor szorosra lett fűzve, úgy hogy az Andrássy-párt megalakulása nemcsak hogy nem fojja gyengíteni, hanem egyenesen megerősíti és egységessé teszi az ellenzékét a kormánnyal szemben.

**Az Andrássy-párt szeptember 14-iki alakuló gyűlése iránt országos nagy érdeklődés nyilvánul. Még mindig egyre érkeznek a csatlakozások; a vidékről mindün-
ven küldöttségek jeleik be részvétüket a vasárnapi gyűlésen.**

Közigazgatási bizottsági ülés.

Tegnap tartotta szeptemberi ülését a vármegye közigazgatási bizottsága.

A közigazgatás most havi állapotáról részletesen beszámol a szabadságról visszatért Dókus Gyula alispán jelentése, akit szabadságideje alatt Thuránszky László főjegyző helyettesített minden elismerésre méltó, buzgó munkakodással. Különösen az egész vármegyét ért súlyos árvízkatasztrófa alkalmával tanúsított Thuránszky kiválóan eredményes működését erőlyével, körültekintésével és szakavatottságával, amelyért a közigazgatási bizottság ki is fejezte őszinte elismerését.

Az alispán jelentése

nagy vonásokban a következőket tartalmazza.

Személyi ügyek.

Sátoraljuhely r. t. város tisztijegyzője Kis Ödön meghalt.

Szilágyi István a szinnási szolgabíró bivatába beosztott tb. szolga-

bíró hasi hagymában megbeteged-
vén, helyébe Vágó Gyula közigy.
gyakornokot rendelték ki. A bod-
rogközi fősztolgabírói hivatal vezeté-
sével augusztus 1-től Benčík Béla
tb. fősztolgabíró bizatott meg.

Alt József iroda segédtiszt Szin-
náról Sztrópkóra helyeztetett át s
Eichler Jakab pedig Sztrópkóról
Szinnára.

Gilos Elemér kistárkányi h. kör-
jegyző szabadságotlván, Molnár
Sándor helyettesítettett körjegyző-
nek.

Vilinszki Ernő parnói jegyző
irnok állását elhagyta.

Haraszthy Istvá homonnazávidi
körjegyző saját kérelmére nyugdíj-
jaztatott.

Tisztújítások tartattak Taktá-
harkányban, Alsóbereckiben, Felső-
bereckiben, Párnón, Kisbosnyán, Tu-
sán, Tusssaufalun, Szécsudvaron, Ma-
gyarizséken és Cselejenben.

Fegyelmi eljárás rendeltetett el
Forgács Miklós sajtóhidvégi köze-
gíró ellen, ki állásától fel is füg-
gészteztett és Kemechey Béla radi
körjegyző ellen, továbbá Turján Gá-
bor kisherezsnyei és Hladonik János
mezőlaborerzi körjegyző ellen.

Tűzesetek

a lefolyt hónapban a következők hely-
elyeken fordultak elő.

Sátoraljuhelyben 1 esetben, Alsó-
dobszán, Nagyasszón, Tokajban,
Szegilongon, Erdőbényén, Tarcazalon,
Tiszakarádon, Károlyfalván, Velej-
ten Alsóregnyeczen, Nagyczigándon,
Battyánban, Nagygerezen, Gálszé-
csen, Nagyazarban, Kisráskán, Csák-
lyón két ízben, Felsőbaskócon,
Sztrópkón 4 esetben, Vojtvagáson,
H gyecsabán.

Kivándorlás.

Amerikába kivándorolt 355 egyén,
visszatért 142 egyén.

Katonalgy.

Augusztus hónapban 12-én Sátor-
aljuhelyben s 14-én Homonnán
tartott utállítást.

Mig az alsó járásokból előállít-
tattaknak 37.5 százaléka találtatott
alkalmasnak, addig a vármegye felső
tótajku járásából előállított hadköte-
leseknek 53.3 százaléka soroztatott
be. Legjobb az arány a gálszécsi
járásban a hol 100 százalék és a
sztrópkóiban, a hol 83 százalék ta-
láltatott alkalmasnak.

Közlekedésügy.

Az utak s mütárgyak a mult
hó folyamán a folytonos esőzések és
felhőszakadások folytán nagyon sok
helyütt megrongálódtak. Különösen
felső járásokban egyes hidak alá
vannak mosva, az utteketek egyes
helyeken a víz elsodorta, s földcsu-
szamlásokat idézett elő, az utakat és
árkokat beiszapolta s nem csak a
fedenyagot, de az alapkövezést is
elsodorta.

SCHÖNIMRE

csipke, szallag, ruhadisz és rövidáru üzlete megnyílt.

Fő-tér (Bilanovics ház)

Lapunk mai száma 4 oldal

Mezőgazdaság.

Az aratás a folytonos esőzés következtében rendkívül elkésett. A learatott termények idejekorán beszálíthatók nem voltak a folytonos esőben az élet kicsirázott, a szalma rothadásnak indul. Még ma is sok kereszt van szabadon és a eséplés még folyton tart. Az aratási eredmény igen rossz. A kapás növények a folytonos esőzés folytán a legtöbb helyen egyszerűen teljesen tönkrementek, ugyintén a szőlő is igen nagy károkat szenvedett s a szüreti kilátások általában véve igen rosszak.

Közegészségügy.

A közegészségügyi állapotok a múlt hó folyamán általában kedvezőek voltak s csak elvétve fordultak elő jelentéktelen számban ragályos betegségek.

A fenyegető kolera veszedelemmel szemben az óvintézkedések legteljesebb körű keresztülvitelét szigorúan elrendeltem.

Az árvízkarosultak segítése.

A vármegye közönsége készséggel sietett bajba jutott embertársai megmentésére. A kormány és Andrassy Gyula gróf adományaival együtt 16265 kor. 48 fill. állt a mai napig a segélyező bizottság rendelkezésére. Ezen összegből eddig segélyeztettek: Vámosujfalu, Tolcsa, Erdőhorvát és Ohuta községek árvízkarosultjai 4500 koronával, Butka, Deregnő, Dénesujfalu, Szalók, Gataly és Nagyráka községek árvízkarosultjai 2090 koronával, Borsi és Mikóháza községek árvízkarosultjai 430 koronával.

A még rendelkezésre álló 9245 kor. 48 fillérből fogja a bizottság első helyen Sátoraljaúj hely r. t. városkarosultjait további segélyben részesíteni, miután a város polgármestere

által külön indított gyűjtés útján befolyt összegből a pillanatnyi segélyre szorult károsultak már segélyezve lettek és a polgármester most fogja bejelenteni, hogy mily összegű támogatásra van még a városnak szüksége.

Waldott Frigyes báró körülbelül 1000 K-ért épületfát ajándékozott a tokaji járásbeli árvízkarosultak házaiknak kijavításához.

Az adakozások még folynak.

Meczner vigasztal.

Löcherer Lőrincz dr. vm. főorvos rámutatott arra az óriási közegészségügyi veszedelemre, amely Újhely város közönségét az árvíz után visszamaradt és le nem csapolt bűzös, poshadt vizek által fenyegeti. Ezekre a veszedelmekre mi is már több ízben felhívtuk a hatóságok figyelmét, erőlyesen követeltük az állapotok sürgős javítását, de persze eredménytelenül. Székelyék nem reagálnak az ilyesmire.

Most, hogy maga a vármegye főorvosa figyelmeztette a közigazgatási bizottságot a veszedelemre, Meczner főispán sietett védelmébe venni Székelyeket és avval vigasztalja meg a főorvost és a város közönségét, hogy a vidéken még rosszabb a helyzet a lecsapolatlan, bűzös vizek miatt.

No, ez gyönyörű vigasztalás. Nyugodjunk bele a helyzetbe, mert másutt még rosszabb. Pompás logika. Igazi Meczner-féle logika. Hadd poshadjon hát tovább is a sok szennyviz, méltóképen előkészítve a talajt egy kis egészséges kolera-veszedelemre.

Az összeütkezés.

A 77-es és 78-as váltók a pályaudvaron is közvetlenül egymás mellett vannak.

Az egyikben egy tolató mozdony haladt néhány kocsiival, a másikon pedig az este fél kilenckor beérkezett mezőlaborci vonat két kocsiját tolatták: a 8640 számú podgyászkoocsit és a 100,832 számú I-II. osztályú személykocsit.

Az összeütkezés olyan vehemens erővel történt, hogy podgyászkoocsit teljesen összerongosodott, s a személykocsit is erősen megrongálódott. A személykocsit csak egy a vágányok mellett álló vas lámpaoszlop mentette meg a felborulástól.

A kocsit utasai közül súlyos homlok sérülést szenvedett Knevel József, a budapesti magyar vegyipari gépgyár tisztviselője, aki éppen a menaszonya látogatásáról volt visszatérőben Hémondjáról.

A telefon útján odahívott Hornyay dr. pályaoorvos azonnal bevartta a sebet a sérült homlokán és intézkedett hogy a sebesültet hordágyon szállítsák be az Erzsébet kórházba. A beteg állapota nem életveszélyes.

Könnyebb sérülést szenvedtek még Berki Ida menyeyei urnő és Smrekovszky Mariska miskolci máv. óvónő.

Csak a véletlennek köszönhető, hogy a hibás váltóállítás következtében nem történt olyan borzalmas katasztrófa, amely emberéletet is követelt volna.

A megyegyűlést szept. 22-re

hívta egybe Dokus Gyula alispán. Ennek a gyűlésnek rendkívüli érdekességét és fontosságát a kormány iránti bizalmatlansági indítvány fogja megadni. Andrassy Gyula gróf személyes jelenléte és agitálása is kétségtelenül nagy sullyal fog esni a mérlegbe. Hiszük, hogy Zemplénvármegyét ki fogja korszorítani azt a szegényes csorbát, amelybe Mecznerék puccsa sodorta a multkori bizalmi nyilatkozattal.

Szabolcs és Zemplén.**Az új Tisza-hid.**

„Nyirvidék“ című nyíregyházi írócsapat legutóbbi számában hosszabb cikkben fejtegeti Zemplén és Szabolcs vármegyék közgazdasági szempontból való egymásra utaltságát s ezzel kapcsolatban egy új tiszai hid építésének szükségességét. A cikket közérdekű és különösen bennünket közelebbről érdeklő voltánál fogva egész terjedelmében közöljük.

Szabolcs és Zemplén vármegyék szomszédosok. A Tisza mentén Záhonnytól egészen Tiszadobig érintkezik a két vármegye határa. A két vármegyének tiszamenti része természetesen, talaja szerint csaknem egészen azonos. Csak Tokajnál más Zemplén mint Szabolcs, Zemplén hegyvidék, a híres Tokaji bor termő helye; ennél az érintkezési pontnál is megtartja alföldi jellegét.

A két vármegyét az elválasztó Tisza keresztül csak a Tokaji hid köti össze állandóan. Tokajtól Záhonnyig, hol most épült az új vashid, csak révek, kompok közvetítik a közlekedést; ugyintén Tokajon alul is,

Ezek a kompok, ép úgy, mint a csónakon való átkelések, nagyon is kivanak téve az időjárás szépségeinek. Kis viznél csak úgy mint az áradásnál az átkelés lehetősége már megvan nehezítve. Jégzajlásnál meg egyenesen ki van zárva. Csak mikor teljesen befagy a Tisza, még pedig úgy, hogy a tengerre megrakott szerket is megírja, lehet a két vármegye között a közlekedést könnyű szerrel lebonyolítani, már amennyire az ilyen közlekedést könnyű szerrel lebonyolítható.

Régi vágya mind a két vármegye érdekességének, hogy a Tiszán keresztül a közlekedés állandó hídval biztosított legyen. Csakhogy persze egy Tiszahid nem tréfa dolog. Témérdek pénzbe kerül. Sem az érdekesség, sem a két vármegye nem tudhatja a sajátjából megépíteni.

A régóta óhajtott híd létesítése kérdésében legújában komoly lépések történtek.

A Tisza tulsó oldalán, a Tisza és a Bodrog között megépült az úgynevezett Bodrogközi Kisvasut. Egészen a nyíregyháza vidéki Kisvasutak mintájára. Tervezője ugyanaz a Sesztay László, aki a Nyíregyháza vidéki Kisvasutakat tervezte. A Bodrogközi Kisvasutakat szintén az érdekeltégek építette; ugyanolyan keskeny vágány, ugyanolyan benzín-elektromotoros kocsik járnak rajta, még az üzemkezelője is ugyanaz a budapesti részvénytársaság Villamos és Közlekedési vállalatok számára, a Trust (trüsz), amely a Nyíregyháza vidéki Kisvasutakat kezeli, sőt az üzletvezetősége is egy és ugyanaz.

Ez a Bodrogközi Kisvasut az Agyménél Sárospatakról indul ki. Attól menve a Bodrogon, kétfelé ágazik, egyik ága Vis és Kenéz, Szabolcs vármegyéhez tartozó, de a Tisza tulsó oldalán levő községek felé tart és Kenézelnél végződik, szemben a Nyíregyháza vidéki Kisvasutak buj-balsai szárnyvonalának végződésével, a másik ága a györgyártól mellett Karád felé tart s Karádtól a Tisza mentéig követve érinti Czigánd, Riese Zempléni községeket, majd Agárdnál Perbenyik felé fordul s így halad egészen Királyhelmecig.

A nyíregyháza vidéki Kisvasutak dombrádi vonalából a Neszehidnél egy szárnyvonal ágazik ki a Lónyay uradalom Jalapár tanyájáig, mely szemben van a zempléni Karáddal. Nagy- és Kiscigánd községek meg Dombráddal vannak szemben a Tisza tulsó oldalán.

A két kisvasutnak egymással való összeköttetése tehát a Tiszán keresztül ugyszólván csak azon fordul meg, hogy a Tiszán hídait építsenek. Olyan közel éri egymást a két kisvasut több ponton is. Ha hídait építenének, alig kellene hosszabb vasutat építeni a hid hosszúságánál; akár Dombrád és Czigánd között.

A régóta várt hidnak Balsa és Kenéz között megépítése érdekében az érdekelt községek mozgalmas indítottak. Megindokolt kérelmekre ma a kérdés komoly előtanulmányozás alá került. A Nyíregyháza vidéki Kisvasutak igazgatósága is foglalkozik vele. Legtöbb tarot ülésében megbizta a végrehajtó bizottságot, hogy lépjen érintkezésbe a Bodrogközi Kisvasut igazgatóságával, valamint a két kisvasutat kezelő Trüsztel, hogy együttesen tegyék tanulmány tárgyává: hol és miként volna a feltétlenül kivanatos híd megépítése lehetővé tehető, úgy, hogy a megépítendő híd a kisvasutak is megtalálnák az összeköttetést.

A két kisvasut sincsen abban a helyzetben, hogy a tiszai hidat a sajátjából megépíthesse. Annak megépítése különben is magasabb, egyenesen állami érdek, mert hiszen nemcsak a két szomszédos vármegyét köné össze egymással, hanem egész országrésznek az egymással való érintkezését könnyítene meg. Sőt igen fontos hadászati érdek is, hogy

Kétszeres szerencsétlenség Tűzvész és vasuti karambol.

Tegnapelőtt este egyszerre két súlyos szerencsétlenség történt Újhely városában. Az Árpád-utcában tűzvész pusztított, a vasuti állomáson pedig tolatás közben összeütkezés történt, amelynek egyik sebesültje most is az Erzsébet kórházban fekszik.

Mint az alábbiakból ki fog tűnni, nagyon valószínű, hogy az egyidejűleg történt két szerencsétlenség összefüggésben áll egymással.

*

Hétfőn este fél kilenc óra tájban egy ház kigyuladt

az Árpád-utcában. Elég nagy, értékes ház, öz. Grünspannó tulajdona.

A lángok pár pillanat alatt magásra feleaptak s növelte a helyzet veszedelmes voltát az is, hogy a környéken nagyobbára csupa zsindeletűs, nagyon is tűzveszélyes épületek vannak.

A felecsapó hatalmas lángok pirosra festették az eget s nagy riadalmat keltek a város lakóiban. Különösen nagy volt a rémület az Árpád-utcában és környékén, amelynek szegény lakossága még ki sem hovevte a multkori nagy árvíz borzalmaival s most már óriási tűzkatasztrófától kellett tartaniuk.

Hogy a környékből házak nem estek a tűz martalékává s a veszedelemből nem lett nagyobb katasztrófa, az kizárólag a derék újhelyi tűzoltóság érdeme, amely azonnal a helyszínre sietett és Friss Heimann parancsnok szakavatott vezetése alatt

teljes erővel hozzáfogott a tűz lokalizálásához.

Az égő házat már nem lehetett megmenteni. Az teljesen leégett. De legalább sikerült a tűzet lokalizálni úgy, hogy a környékből zsindeletűs házak közül egy sem fogott tüzet.

A tűz oka eddig még nem nyert megállapítást.

A tűzvész kitörésekor Kovács Sándor máv. ténfelügyelő épen szolgálatot teljesített a vasuti váltótornyban.

A váltókezelő torony ablaka épen az Árpád-utca irányába nyílik. Talán a feltűró lángok látása hozta zavarba a ténfelügyelőt, vagy a vakító vörös fény kápráztatta el a szemét s így történt meg, hogy a 78-as sz. váltó helyett a 77-es váltót igazította szabaddra. (A két váltó kezelő-fogantatója a toronyban egymás mellé van helyezve.) Ez a kis tévedés okozta azután a szerencsétlenséget s okozhatott volna még ennél is nagyobb, végzetesebb vasuti karambolt.

Kovács Sándort egyébként mindig megbízható, józan, kötslességtudó, pontos embernek ismerték a vasutnál. Érthetetlen és szinte meglepő, hogy éppen ő állította be hibásan a váltót. Cak a tűzvész látása zavarhatta meg kötelessége pontos teljesítésében a ténfelügyelőt — más magyarazatát nem lehet találni a dolgnak. Egyébként a hibás váltóállítás miatt a vizsgálat megindult.

a Tiszán Tokaj és Záhony között még egy közbeeső hid legyen, mely az átkelés gyorsaságát biztosítsa.

Természetesen nagy érdeke a két vármegyének. Különösen, ha az építendő híd a kisvasutak vonala is átvezetettik, a két vármegye természetlő fogva egymásra utalt lakosságá részére valik első sorban lehetővé a gyors, kényelmes és olcsó közlekedés.

A létesítendő hid eszméjét tehát mind a két vármegyének nagy horderejű közzgazdasági érdekei követelik, hogy az állam a hidat, ott, ahol annak megépítése a legelőszérűbbnek fog találni, mielőbb megépítse.

A Napraforgó már megint igen dühöng. Három oldalán keresztül nem kevesebb, mint öt cikkben intéz fölöttébb bős és mulatságos kirohanásokat Buza Barna ellen. Minthogy politikai főmunkatársunk rövid időre elutazott Ujhelyből, most nincs abban a szerencsés helyzetben, hogy megadja a méltó választ a bős Napraforgó urnak. Ha visszajön, a napokban talán parizolni fogja a Napraforgó ur életlen vágásait, ámbár nekünk már régen az a véleményünk, hogy a Napraforgó élces kis írásait nem lehet és nem szabad komolyan venni.

Több világosságot!

Petroleumot, gázt, vagy akármit!...

Annyit panaszkodik már a közönség, annyit írják a lapok az ujhelyi villanyüzemiről, hogy az már igazán több az elegendő. De mindez a sok panasz csak faira hanyt borsó. Sőtét a város, gyalagosan sőtét. Magánlakásainkban petroleumot meggyertyát égetünk s a rendőrkapitány már az utcákat is petroleumlámpákkal akarja ellátni, mert az utcák egyiptomi sötétsége pompás segítőtárs a tolvajoknak és betörőknek. Éjjel még az élete sincsen biztonságban az embernek, az ujhelyi villanygyár jóvoltából.

A villanyerőre berendezett ipari üzemek nem érnek egy fabatkát sem. Kézzel kell hajtani a gépeket, patriarchális lassúsággal, mint boldogult nagyapáink idejében.

Az üzlettulajdonosok, kereskedők napszállator bezárhatják a boltjukat, mert a ötét helyiségekbe az ördög se megy vásárolni. Beláthatatlan kár származik mindenkire ebből a méregdrága ujhelyi villanyvilágításból, illetve villanyerőre berendezett sötétségből.

Sötétek a cukrászdák, éttermek, kávéházak. Ujhely legnagyobb, legforgalmasabb kávéházában a Központi kávéházban még újságot sem lehet olvasni a sötétség miatt.

Joggal várhatja a közönség a kávéház tulajdonosától, hogy a villany helyett rendeztesen be valami más, tisztességes világítást. Például benzingáz, vagy benoidvilágítást. Ez

nem csak a közönségnek, hanem neki is üzleti érdeke. És amellett jóval olcsóbb mint az ujhelyi villany.

Egyáltalában: város, üzletek, magánosok, mindnyájan térjünk át valami becsületes világításra, akár petróleumra. Ez a cifra nyomorúság nem kell nekünk. Minek fizessünk hiába a villanygyárnak? Világítson saját magának meg Meczer Gyula villanygyári igazgató urnak.

HIREK.

— **Előléptetés.** A király Beregszászy István kir. tanácsos, tanfelügyelőt a VI. fizetési osztályba a törvényszerű illetményekkel kinevezte.

— **Halálozás.** Waller Lipót magánzó, aki hosszú időn át ujhelyi kereskedő és társadalmunk közbeesült tagja volt, tegnapielőt Miszkolcon meghalt. A holttestet ma délután hazaszállították Ujhelybe s 4 órakor nagy részvét mellett eltemették. Waller Aladár, a Polgári Takarékpénztár pénztárnoka, az elhunytban édes atyját gyászolja.

— **Meggyűlés.** A törvényhatósági bizottság rendes közgyűlését szeptember 22-én délelőtt 9 órára tüzte ki az alispán. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai: Vármegyei pótdadók megszüntetése. Költségelőirányzatok. Bencsik Istvánbodorokői főszolgabíró nyugdíjazása folytan megüresedett főszolgabírói állásának és az ennek folytán esetleg megüresedő szolgabírói állásának választás utján való betöltés. Hattárrendőrkapitányának Ujhelyben leendő szervezése. A szégyenalapról alkotott szabályrendelet jóváhagyása. Munkásházak létesítése. Az alispán javaslata Ujhely árvédelmi költségeinek fedezésére 200,000 korona áramsegély iránt. Kozozsvár szab. kir. város felirata, az 1907. évi XIX. t.-c. módosítása tárgyában. Haraszthy Miklós hononai főszolgabíró nyugdíjazása. Az árvizkárosultak segélyezése. Pataky Miklós nyugdíjazás iránti kérvénye. A tisztinyugdíjzatbátyrendelet módosítása.

— **Meghalt a szerencsi főrabbi.** Billitzer Pinkas szerencsi főrabbi kedden este hirtelen elhunyt. Temetése nagy részvét mellett csütörtökön ment végbe. A hirtelen haláleset súlyos gyászba borította a szerencsi izraelita hitközséget, amely derék tevékeny embert veszített benne. — Billitzer, ki 24 évet töltött Szerencsen rendkívüli szerény volt, majdnem zárkózott, kerülte a feltűnést, belső életét fél családjá és hívei körében, kikkel szeretettel foglalkozott, s így élet mellett elérte mindazt, melyért mások vagyont és meggyőződést áldoznak: közbeesület és általános szeretetet a társadalmi és felekezeti élet minden rétegében.

— **A satoraljai ujhelyi városi dalgyűlés elnöksége** ezután mond közszónetet mindazoknak, akik a dalgyűlést augusztus 19-én és 20-án rendezett hangversenyek erkölcsi és anyagi sikerét érdeklődésükkel, támogatásukkal és megjelenésükkel előmozdították. Egyuttal hálás köszönettel nyugtatja az egyesület elnöksége a követező adományokat illetve felülfizetéseket: gróf Wallis Gyuláné 50 kor. Hönch Dezső 10 kor. Bajusz Ernőné 5 kor. Bürgl és Martos, továbbá N.N. 1—1 korona. A hangversenyek összes bevétele 789 kor. 42 fillér, kiadás 305 kor.

70 fillér, tisztajövdelem, mely az árvizkárosultak felségélyezésére a városi póztárába szolgáltatott be: 463 kor. 72 fillér.

— **Térszene.** A gyártelepi zenekar tervbevette, hogy ezután minden második vasárnap délelőtt térszenét rendez. Az ambiciózus zenekar ezáltal kellemes szórakozást fog nyújtani a közönségnek és emelni fogja a vasárnap ünnepi hangulatát. Az életravaló eszme főleg Hradil karmester ügybuzgalmát dicséri.

— **Beiratás.** A helybeli iparostanonciskolába a beiratások a folyó tanévre az áll. el. iskola helyiségében f. hó 10-től 15-ig a tanítási napokon este 5—8 óráig fognak megtartatni. A későbbben iratkozóknak mulasztóknak fognak tekinteni.

— **Leesett a háztetőről** ma reggel 7 órakor a szerencsi vasúti állomás javítás alatt álló épületéről Szegei Menyhért 14 éves mélyhordó gyerek. Behozták az ujhelyi Erzsébet-kórházba. A lábán sérült meg, de csonttörést nem szenvedett. Allapota nem veszélyes.

— **Lépfene.** A szomszédos Abaujan lépfene pusztít. Abaujszina, Boosárd, Bod-arakó, Fáj, Szepsi, Füzénadaska községekben terjedt el a betegség. Figyelmeztetjük hatóságainkat a szükséges óvintézkedések megtételére, nehogy a ragály Zempnében is behurcoltassék.

— **Szülőszeti szakosztályi ülés.** A Zemplén vármegyei Gazdasági Egyesület szülőszeti és borászati szakosztálya legközelebbi üését f. hó 15-én, hétfőn d. e. 9 órakor a vármegyei háza kistermében fogja megtartani, melyen tárgyalatni fog Dr. Szabó Sandornak az oroszborvám leszállításáról szóló elbeszélést és a kassai ker. és iparkamarának a szakosztály új beosztásirányítási tervéhez vonatkozó szakvéleménye.

— **Zongora és hegedűtanítást** elvállal Dr. Kárpáthy László. Jelentkezhetni a kiadóban.

— **Háztartási tanfolyam.** A szept. hó 11-én d. u. 2 órakor kezdődő háztartási tanfolyam megnyitó ünnepélyére (vármegyei házában) ezúton hívja mag az érdekelteket közönséget a tanfolyam vezetősége.

— **Felhőszakadás Mezőlaborcon.** A nyáron dult viharok és árvizek által okozott óriási károok helyreállítási munkálatok kezdetét egy újabb felhőszakadás lepte meg. Szerdán délután a Laboroz völgye mentén hirtelen beborult az égből, melyből egy óráig tartott felhőszakadás hullott alá. Mozólaboroz utcai egy nyitólágyhoz hasonlítottak, sok házába behatólt a víz s onnan valamin az udvarokból, elsodort mindent. Izbugyabóla község utcaja egy méter magasságu vízzel telt meg, mely behatólt az összes házába és épületekbe. Laborradványban is nagyobb kárt okozott.

— **Talált megcsönkített gyermek hulla.** Udva község határában, a Labor parttól 500 lépésnyi távolságban levő bokrok közt ráakadtak egy Amerikából származó ruhába burkolt csecsemő hullájára, melynek feje le volt rágva, testét pedig sok ezer féreg lepte el. A bíróság foganasította a boncolást és most a csendőrségre hárult a legnagyobb feladat. A büntettes kiderítése, kik öt napi fáradságos munka után világosságot hoztak ez ügyben. Beigazolódott, hogy egy lengyel származású cselédnő augusztus hó tizenegyedikén csecsemőjével elhagyta a kórházat, innen az udvai hidhoz ment, ott pedig elka nyarodott azon helyig hol a gyerme-

ket letette és a legközelebbi vonatra utyan ott felszállta. Nagyruhályba utazott. A gyermek ott éhhalált le s valószínűleg a vadak rágták le a fejét. Az elvetemedett nő ma már kézzelkerült.

— **A Szépséget ápolni,** megtartan a legnagyobb művészete a kozmetikának. Kiváló készítménye a kozmetikának a Földes-féle Margit, szappan és puder.

Szerkesztői Üzenetek.

K. E. Csabóc. 1. Bérmentetlen küldeményeket nem fogadunk el. — 2. Külső munkatársainkat anyagilag nem honoráljuk.

R. E. Ujpest. Szívesen látjuk.

Szerkesztő:

Dr. KÁRPÁTHY LÁSZLÓ.

Szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Kiadó lakások.

A Kazinczy-utca 5. számú házbán az Osztrák-Magyar Bank fiókja által eddig bérelt lakás azonnal kiadó. Ugyancsak kiadó 1914. május 1-től a Központi kávéház fölött lévő, a m. kir. Folyammérnökség által bérelt lakás.

Eladó

kezelésem alatt álló 500 drb. egyszerű használt prima 912 és 911 évi

gönci hordó

Megkereséseket esetleg árajánlatot kérek

Propper Jenő Toicsva.

Tyukszem,

börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a CANNABIN használat után. Üvegje 1 kor. postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior

híntőpor 48 óra alatt a kéz-, láb és hónajizzadást 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlálásra legalkalmasabb 40 százalékos foszporosavat tartalmazó

Takarmanymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlálási súly érhető el. Alkalmazható azonnal felül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4 háromnegyed kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fill. utánvétellel bérmentve.

Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Kapható mindenütt:

A hol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél;

Dr. Flesch E. „Korona” gyógyszer-tára Győr 99.

ŐSZI NŐI DIVATUJDNONSÁGAIM MEGÉRKEZTEK
GRÜNBERGER JÓZSEF
GYERMEKRUHAK, BLOUZOK, NAGY VALASZTÉKBAN!

Szülők figyelmébe

Ajánljuk az iskolai idényre ország-
szerte elismert fiu- és gyermekru-
háinkat feltűnő olcsó árban, a szo-
kott nagy választékban

SZANTÓ MÓR ÉS TSA

SÁTORALJAUJHELY

(özv. Weinberger Dávidné háza.)

Nagy fiókküzetek:

• Arad, Miskolcz, Szatmár, Sá-
• toraljaujhely, Máramarossi-
• get, Rozsnyó, Salgótarján, Ózd

598/1913. ig. szám.

Ajánlati felhívás.

Zemplén vármegye sátoraljaujhelyi „Erzsébet“ köz-
kórházának 1914. évre körülbelül 60000 liter tej, 100000
drb. 500 grammos kenyér, 80000 drb. 80 gr.-mos zsem-
lye, 15000 klgr. I. oszt. marhahús (t. évi ár 1.64), 4500
klgrm. I. oszt. borjúhús (f. évi ár 1.76), 2500 klgrm.
sertés (folyó évi ár 1.64), 900 klgrm. füstölt szalona
(folyó évi ár 1.80), 1100 klgrm. sertés zsír (folyó évi ár
1.80), növényzsír 2000 klgr; lencse 1500 klgrm, borsó
1500 klgrm. bab 200 klgrm, 80000 klgrm liszt, 600—
800 liter hegyi bor és egyéb élelmiszer; 110 méterm.
káposzta, 260 mm. burgonya, 40 mm. zöldség, mosási
cikkék; 600 liter finomított, 1000 liter denaturált szesz,
3 mm. növényi és ásványi olaj, vegyes áruk, rövid áruk,
200 mm. zsup, kefék, seprők, irodaszerek és nyomtatvá-
nyok, üvegnyomók (ablakok), ugyszintén 50 waggon 7000
hőfoku kőszén, 800 méter l. oszt. bükk tűzifa szállítást
és az utóbbiak befuvarozását biztosítani óhajtván, felhi-
vom a szállítás iránt érdeklődőket, hogy szabályszerűen
kiállított, pecsételt lezárt ajánlataikat 5%, biztosíték le-
tételéről szóló nyugtával felszerelve Sátoraljaujhelyben, a
közkórház gondnoki hivatalánál 1913. évi szeptember
hó 29-én déli 11 óráig annyival inkább is nyujtsák bo,
mert az elkésve érkezett ajánlatok figyembe vétetni nem
fognak.

Az ajánlat borítéka „Ajánlat az 598. számú ajánlati
felhívásban kiírt élelmiszer, kőszén és egyéb szállításra”,
felirattal látandó el.

Az ajánlatok 1913. évi szeptember hó 29-én, d. u.
3 óraker a kórház gondnoki hivatalánál lesznek felbont-
va, a hol ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen le-
hetnek. Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntés még
nem állapított napjáig kötelezettségben maradnak és a
kórházi bizottság az árakra tekintet nélkül határozhat.
Részletesebb feltételek a hivatalos órák alatt a
gondnoktól tudhatók meg.

Ipari termékek magyar származása igazolandó.
Sátoraljaujhely, 1913. évi szeptember 4-én.

Dr. Chudovszky Móric,
igazgató-főorvos.

LEGBIZTOSABB

a cs. és kir. kiz. szabadalmazott MALÁRTSIK-féle
patkányirtó pogácsa

patkányok, egerek, vakondok elpusztítására. Próbadozob 2 K. Ház. állat-
oknak nem ártalmas. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Malártsik György Sátoraljaujhely.

INGYEN ráfizetés nélkül becserél öreg használt gram-
fonlemezeket ujakra WAGNER „HANGSZERKIRÁLY”

Budapest, József-körút 15.

Árjegyzék ingyen.

Cimre ügyeljen.

3979/1913. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A királyhelmei kir. járásbíró-
ság mint telekkönyvi hatóság közhírre
teszi, hogy Nagy Zsigmond és neje-
nek Ifj. Nagy István elleni végrehaj-
tási ügyében a végrehajtási újabb
árverés 72 kor. 70 fill. már megál-
lított, valamint a jelenlegi és a még
felmerülő költségek továbbá a
csatlakozottak kimondott Bodrug-
közi Takarékpénztár javára 700 kor.
tőke s jár. kielégítése végett az
1881: LX. t. c. 144. §. és az 1908:
XXI. t. c. 21. és következő §§-ai ér-
telmében a saujhelyi kir. törvény-
szék és a királyhelmei kir. járásbí-
róság területén fekvő királyhelmei
1446. sz. betétben A.I. 1—3 sor, 44,
47 és 51 hrsz. alatt foglalt belingat-
lanokból Ifj. Nagy István (nős Mol-
nár Erzsébettel) nevén álló 1/3 ad
résznyi jutalékra 897 koronában meg-
állapított kiküldési árban elrendel-
tett és a fentebb jelzett ingatlanok
az 1913. évi október hó 21-ik napjá-
nak d. e. 9 óraker ezen telekkönyvi
hatóság irodájában megtartandó nyi-
vános árverésen el fognak adni.

Arverezési szándékozók tartoznak
az ingatlan kiküldési árának 10 % át
vagyis 89 korona 70 fillert kész-
pénzben vagy óvadékképes érték-

papírokban a kiküldött kezéhez le-
tenni, vagy annak a bíróságnál tör-
tént előleges letételt igazoló elis-
mervényt annak átszolgáltatni.

Az 1908: XXI. t. c. 21. §-ában
felsorolt árverezők bánatpénzt letenni
nem kötelesek.

Királyhelme, 1913. aug. 19-én.

A kir. járásbíró-
ság, mint telek-
könyvi hatóságnál,

Gabriel s. k. kir. jbiró.

HÁZ ELADÓ.

Tüzoltó-tér 4. szám
alatti házamat elköltö-
zés miatt eladom.

PAPP BÉLA

m. kir. főerdészmezőnök.

A legjobb minő-
ségű gépi és kézi
kapható a parnói uradalmi téglá-
gyárban. — Posta, távir-
da és vasuti állomás Parnó.